

CLASSICAL TRIPOS PART IA

Wednesday 15 June 2005 9 to 12

Paper 2

ALTERNATIVE GREEK TRANSLATION

Answer all questions.

Sections A and B carry equal weight.

It is important to write good English.

Answers from each Section must be written in a separate booklet.

Write your number (not your name) on the cover-sheet of each Section booklet.

Candidates who do not write legibly may find themselves at a grave disadvantage.

SPECIAL REQUIREMENTS

20 Page Answer Book ×2

Rough Work Pad

**You may not start to read the questions
printed on the subsequent pages of this
question paper until instructed that you
may do so by the Invigilator**

SECTION A

Translate into English:

A1 ἐπειδὴ δὲ ἦν πρὸς ἡμέραν, ἦκεν ἐκείνη καὶ τὴν θύραν ἀνέφωξεν. ἐρομένου δέ μου τί αἱ θύραι νύκτωρ ψοφοίεν, ἔφασκε τὸν λύχνον ἀποσβεσθῆναι τὸν παρὰ τῷ παιδίῳ, εἶτα ἐκ τῶν γειτόνων ἐνάψασθαι. ἐσιώπων ἐγὼ καὶ ταῦτα οὕτως ἔχειν ἠγούμην. ἔδοξε δέ μοι, ὦ ἄνδρες, τὸ πρόσωπον ἐψιμυθιωῖσθαι, τοῦ ἀδελφοῦ τεθνεώτος οὕτω τριάκονθ' ἡμέρας· ὅμως δ' οὐδ' οὕτως οὐδὲν εἰπὼν περὶ τοῦ πράγματος ἐξελλθὼν ὠχόμην ἔξω σιωπῆ. μετὰ δὲ ταῦτα, ὦ ἄνδρες, χρόνου μεταξὺ διαγενομένου καὶ ἐμοῦ πολὺ ἀπολελειμμένου τῶν ἐμαυτοῦ κακῶν, προσέρχεται μοί τις πρεσβύτις ἀνθρώπος, ὑπὸ γυναικὸς ὑποπεμφθεῖσα ἢ ἐκεῖνος ἐμοίχευεν, ὡς ἐγὼ ὕστερον ἤκουον· αὕτη δὲ ὀργιζομένη καὶ ἀδικεῖσθαι νομίζουσα, ὅτι οὐκέτι ὁμοίως ἐφοίτα παρ' αὐτήν, ἐφύλαττεν ἕως ἐξηῦρεν ὃ τι εἴη τὸ αἴτιον. προσελθοῦσα οὖν μοι ἐγγὺς ἡ ἀνθρώπος τῆς οἰκίας τῆς ἐμῆς ἐπιτηροῦσα, “Εὐφίλητε” ἔφη “μηδεμιᾶ πολυπραγμοσύνη προσεληλυθέναι με νόμιζε πρὸς σέ· ὁ γὰρ ἀνὴρ ὁ ὑβρίζων εἰς σέ καὶ τὴν σὴν γυναῖκα ἐχθρὸς ὢν ἡμῖν τυγχάνει.”

LYSIAS I 14–16

A2

“Κλύθι, Ποσειδάον γαιήοχε, κυανοχαῖτα·
εἰ ἔτεόν γε σός εἰμι, πατήρ δ' ἐμὸς εὐχεται εἶναι,
δὸς μὴ Ὀδυσσῆα πτολίπορθον οἴκαδ' ἰκέσθαι
υἱὸν Λαέρτew, Ἰθάκη ἐνὶ οἴκῳ ἔχοντα.
ἀλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι
οἶκον εὐκτίμενον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαίαν,
ὀψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἀπο πάντας ἐταίρους,
νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὐροὶ δ' ἐν πῆματα οἴκῳ.”
“Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε κυανοχαίτης.
αὐτὰρ ὁ γ' ἐξαῦτις πολὺ μείζονα λάαν ἀείρας
ἦκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἐν' ἀπέλεθρον,
κάδ' δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρώροιο
τυτθόν, ἐδεύησεν δ' οἴηϊον ἄκρον ἰκέσθαι.
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
τὴν δὲ πρόσω φέρε κύμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.”

HOMER *Odyssey* IX 528–542

A3 ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ΙΩΝ

ΙΩΝ. Ἐγὼ γὰρ ὅταν ἐλεινὸν τι λέγω, δακρύων ἐμπύμπλανταί μοι οἱ ὀφθαλμοί· ὅταν τε φοβερὸν ἢ δεινόν, ὀρθαὶ αἱ τρίχες ἴστανται ὑπὸ φόβου καὶ ἡ καρδία πηδᾷ.

ΣΩ. Τί οὖν; φώμεν, ὦ Ἴων, ἐμφρονα εἶναι τότε τοῦτον τὸν ἀνθρώπον, ὃς ἂν κεκοσμημένος ἐσθῆτι ποικίλῃ καὶ χρυσοῖσι στεφάνοις κλάη τ' ἐν θυσίαις καὶ ἑορταῖς, μηδὲν ἀπολωλεκῶς τούτων, ἢ φοβῆται πλέον ἢ ἐν δισμυρίοις ἀνθρώποις ἐστηκῶς φίλοις, μηδενὸς ἀποδύοντος μηδὲ ἀδικούντος;

ΙΩΝ. Οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ πάνυ, ὦ Σώκρατες, ὡς γε τάληθες εἰρήσθαι.

ΣΩ. Οἶσθα οὖν ὅτι καὶ τῶν θεατῶν τοὺς πολλοὺς ταῦτά ταῦτα ὑμεῖς ἐργάζεσθε;

ΙΩΝ. Καὶ μάλα καλῶς οἶδα· καθορῶ γὰρ ἐκάστοτε αὐτοὺς ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ βήματος κλάοντάς τε καὶ δεινὸν ἐμβλέποντας καὶ συναμβοῦντας τοῖς λεγομένοις. δεῖ γὰρ με καὶ σφόδρ' αὐτοῖς τὸν νοῦν προσέχειν· ὡς ἂν μὲν κλάοντας αὐτοὺς καθίσω, αὐτὸς γελάσομαι ἀργύριον λαμβάνων, ἂν δὲ γελῶντας, αὐτὸς κλαύσομαι ἀργύριον ἀπολλύς.

PLATO *Ion* 535c4–e6

SECTION B

Translate:

B1 *Andromache resolves to offer herself up to her enemies to save her child's life.*

τί δῆτά μοι ζῆν ἠδύ; πρὸς τί χρῆ βλέπειν;
 πρὸς τὰς παρούσας ἢ παρελθούσας τύχας;
 εἰς παῖς ὃδ' ἦν μοι λοιπός, ὀφθαλμός βίου·
 τοῦτον κτανεῖν μέλλουσιν οἷς δοκεῖ τάδε.
 οὐ δῆτα τοῦμου γ' οὐνεκ' ἀθλίου βίου·
 ἐν τῷδε μὲν γὰρ ἐλπίς, εἰ σωθήσεται,
 ἐμοὶ δ' ὄνειδος μὴ θανεῖν ὑπὲρ τέκνου.
 ἰδοῦ, προλείπω βωμόν ἠδὲ χειρῖα
 σφάζειν φονεῦειν δεῖν ἀπαρτῆσαι δέρην.
 ὦ τέκνον, ἢ τεκοῦσά σ', ὡς σὺ μὴ θάνῃς,
 στείχω πρὸς Ἰλιθην· ἦν δ' ὑπεκδράμῃς μόρον,
 μέμνησο μητρός, οἶα τλαῖσ' ἀπωλόμην,
 καὶ πατρὶ τῷ σῶ διὰ φιλημάτων ἰὼν
 δάκρυά τε λείβων καὶ περιπτύσσων χέρας
 λέγ' οἷ' ἔπραξα. πᾶσι δ' ἀνθρώποις ἄρ' ἦν
 ψυχὴ τέκν'· ὅστις δ' αὐτ' ἀπειρος ὦν ψέγει,
 ἦσσον μὲν ἀλγεί, δυστυχῶν δ' εὐδαιμονεῖ.

EURIPIDES *Andromache* 404–20

ἀπαρτᾶν 'to hang up'
 περιπτύσσειν 'to fold around'
 ψέγειν 'to blame'

B2 *At a council of war, the Greeks interpret a sneeze as a sign from the gods.*

τοῦτο δὲ λέγοντος αὐτοῦ πτάρνυται τις· ἀκούσαντες δ' οἱ στρατιῶται πάντες μᾶ ὀρμῇ
 προσεκύνησαν τὸν θεόν, καὶ ὁ Ξενοφῶν εἶπε· “δοκεῖ μοι, ὦ ἄνδρες, ἐπεὶ περὶ σωτηρίας ἡμῶν
 λεγόντων οἰωνὸς τοῦ Διὸς τοῦ σωτήρος ἐφάνη, εὐξασθαι τῷ θεῷ τούτῳ θύσειν σωτήρια ὅπου
 ἂν πρῶτον εἰς φιλίαν χώραν ἀφικώμεθα, συνεπεύξασθαι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς θύσειν κατὰ
 δύναμιν. καὶ ὅτῳ δοκεῖ ταῦτ’,” εἶφη, “ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα.” καὶ ἀνέτειναν ἅπαντες. ἐκ
 τούτου ἠῤῥξαντο καὶ ἐπαιάνισαν. ἐπεὶ δὲ τὰ τῶν θεῶν καλῶς εἶχεν, ἤρχετο πάλιν ὠδε.
 “ἐτύγχανον λέγων ὅτι πολλαὶ καὶ καλαὶ ἐλπίδες ἡμῖν εἶεν σωτηρίας. πρῶτον μὲν γὰρ ἡμεῖς
 μὲν ἐμπεδοῦμεν τοὺς τῶν θεῶν ὄρκους, οἱ δὲ πολέμοι ἐπιωρκήκασί τε καὶ τὰς σπονδὰς παρὰ
 τοὺς ὄρκους λελύκασιν. οὕτῳ δ' ἐχόντων εἰκὸς τοῖς μὲν πολεμίοις ἐναντίους εἶναι τοὺς θεούς,
 ἡμῖν δὲ συμμάχους, οἷπερ ἱκανοὶ εἶσι καὶ τοὺς μεγάλους ταχὺ μικροὺς ποιεῖν καὶ τοὺς
 μικροὺς κᾶν ἐν δεινοῖς ὧσι σώζειν εὐπετῶς, ὅταν βούλωνται.”

XENOPHON *Anabasis* 3.2.9–10

πτάρνυσθαι 'to sneeze'
 παιανίζειν 'to sing a paean'
 ἐμπεδοῦν 'to confirm, ratify'
 εὐπετῶς 'favourably'